Міністерство охорони здоров'я України
Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

МАТЕРІАЛИ XI НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ»

01-02 жовтня 2026 року

Захід зареєстровано в системі надання балів БПР у ДНТ "Центр якості освіти МОЗ" – ***реєстраційний номер 1031467*** *та в ДНУ "УІНТЕІ"–* ***Посвідчення № 711 від 14.10.2025 року.***

Провайдер БПР – реєстраційний номер ***2009****.*

Тернопіль ТНМУ
«Укрмедкнига»
2026

ПІДБІР ОПТИМАЛЬНИХ УМОВ ДЛЯ СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ БЕТАКСОЛОЛУ

Леднєй Р. Р., Васюк С. О., Донченко А. О.
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
м. Запоріжжя, Україна
romaled1233@gmail.com

Актуальність. Бетаксолол є кардіоселективним бета-адреноблокатором тривалої дії, який широко застосовується в клінічній практиці, зокрема для лікування гіпертензії, тому забезпечення суворого контролю його якості, чистоти та точного дозування в готових лікарських формах є критично важливим завданням. У зв'язку з цим актуальним є розроблення надійної, доступої та швидкої методики спектрофотометричного визначення бетаксололу за реакцією з органічним реагентом, а саме діазолем червоним 2 Ж.

Мета роботи. Експериментально встановити оптимальні умови перебігу реакції бетаксололу з діазолем 2Ж.

Матеріали та методи. Субстанція бетаксололу, діазоль червоний 2Ж, натрію карбонат, вода очищена, метанол, етанол; спектрофотометр Specord 200, ваги аналітичні RADWAG XA 210.4Y, мірний посуд класу А.

Результати та обговорення. Враховуючи екологічність як розчинники було обрано воду очищену, етанол, суміш вода-метанол. Спираючись на попередні дослідження реакцію проводили за присутності натрію карбонату. Встановлено, що при взаємодії бетаксололу з діазолем червним 2Ж утворюється жовтий продукт з максимумом поглинання при 374 нм. Найбільша оптична густина визначалася за використання водно-метанольної суміші, тому далі було визначено оптимальне співвідношення розчинників, яке склало для суміші вода:метанол 30:70. В зазначених умовах утворюється продукт, який є стабільним більше 1 год.

Висновки. Встановлено, що бетаксолол реагує з діазолем червоним 2Ж за присутності 0,1% розчину натрію карбонату в водно-метанольній суміші 30:70 з утворенням стабільного продукту реакції з максимумом світлопоглинання при 374 нм.

ОПТИМІЗАЦІЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ДУБИЛЬНИХ РЕЧОВИН У ТРАВІ ГІРЧАКА ПЕРЦЕВОГО

Смойловська Г. П., Малюгіна О. О., Хортецька Т. В.
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
м. Запоріжжя, Україна
smoilovskaj@ukr.net

Актуальність. Поліфеноли – одна з найчисленніших груп вторинних метаболітів рослин, важливим класом яких є дубильні речовини (таніни). Таніни поділяються на гідролізовані та конденсовані таніни, які є олігомерами

або полімерами флаван-3-олів. Ці молекули характеризуються високим вмістом ароматичних гідроксильних груп, які зумовлюють їх антиоксидантні, хелатні та антимікробні властивості.

Дубильні речовини мають різноманітні властивості та виявляють в'яжучу, протизапальну, антибактеріальну, кровоспинну дії. Препарати, що містять таніни, широко застосовуються при лікуванні захворювань шлунково-кишкового тракту, запальних процесах слизових оболонок, опіках, пролежнях.

Трава гірчака перцевого (*Persicaria hydropiper* L., син. *Polygonum hydropiper* L.) містить значну кількість фенольних сполук, у тому числі таніни, проте дані щодо їх якісного складу та оптимальних умов проведення ідентифікації залишаються недостатніми. Тонкошарова хроматографія – доступний, швидкий та ефективний методом якісного аналізу. Оптимізація систем розчинників та умов детектування дозволяє підвищити роздільну здатність і достовірність ідентифікації гідролізованих і конденсованих танінів.

Мета роботи. Оптимізувати умови ідентифікації дубильних речовин у траві гірчака перцевого методом тонкошарової хроматографії шляхом порівняння двох рухомих фаз різної селективності.

Матеріали та методи. Об'єктом дослідження обрано трава гірчаку перцевого, заготовлену у період цвітіння. Концентрований 70% етанольний витяг готували за стандартною методикою.

Хроматографування проводили на пластинах *Silufol* 150 х 150 мм. В якості стандартів використовували етанольні розчини кислоти галової та катехіну гідрату. Було апробовано дві системи розчинників з різною селективністю: № 1 етилацетат-мурашина кислота-вода очищена (100:11:26) та № 2 хлороформ-метиловий спирт-вода очищена (65:35:10). Після висушування пластин, хроматограми переглядали у видимому та УФ-світлі, після чого обробляли 1% розчином заліза (III) хлориду та повторно оцінювали забарвлення зон.

Результати та обговорення. Ідентифікація сполук на хроматограмах базувалася на характерній зміні забарвлення плям до та після обробки реагентом. Зокрема, дубильні речовини візуалізувалися у вигляді темних зон, які набували синього та темно-синього кольору (для похідних галової кислоти). Для конденсованих танінів були характерні темно-зелені зони різного ступеня насиченості.

Використання двох різних систем рухомих фаз дозволило чітко простежити закономірність: конденсовані таніни (флаваноли, проантоціанідини) через свою високу молекулярну масу та адсорбційну здатність залишаються у нижній частині пластинки, тоді як гідролізовані таніни (похідні галової кислоти) мігрують значно вище. При порівнянні ефективності систем розчинників, у системі хлороформ-метиловий спирт-вода очищена спостерігалась деформація зон з розмитістю плям. При цьому, конденсовані таніни виглядали як суцільна смуга без диференціації плям. Система № 1 забезпечувала стабільність молекул та кращу візуалізацію зон з чітким

розділенням плям, тому є оптимальною для ідентифікації дубильних речовин у досліджуваній сировині.

Висновки. У траві гірчака перцевого ідентифіковано методом ТШХ дубильні речовини гідролізованого та конденсованого типу з переважанням конденсованих танінів. Система розчинників № 1 етилацетат-мурашина кислота-вода очищена (100:11:26) забезпечує краще розділення та чіткість зон порівняно із системою № 2 хлороформ-метиловий спирт-вода очищена (65:35:10) і є оптимальною для якісної ідентифікації методом ТШХ дубильних речовин у досліджуваній сировині.

АНАЛІЗ БАЗИ ДАНИХ EUDRAVIGILANCE DATA ANALYSIS SYSTEM (EMA) ЩОДО ВИПАДКІВ ОТРУЄННЯ ТА ПОБІЧНИХ РЕАКЦІЙ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ДУЛОКСЕТИНУ

Сорокопуд А. А. [1]***, Михалків М. М.*** [1]***, Івануса І. Б.*** [1]***, Яцюк Я. В.*** [2]

[1]Тернопільський національний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України
м. Тернопіль, Україна

[2]Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, Україна
sorokopud_anaark@tdmu.edu.ua

Актуальність. Дулоксетин є поширеним антидепресантом, який відноситься до селективних інгібіторів зворотнього захоплення серотоніну-норадреналіну. Його використовують для лікування генерналізованого тривожного розладу, синдрому фіброміалгії, хронічного болю, діабетичної периферичної нейропатії, тощо. Як правило, цей препарат добре переноситься, однак є випадки побічних реакцій при його застосуванні, зокрема нудота, головний біль, сухість у роті, безсоння, зниження апетиту, втрата ваги та підвищення артеріального тиску, також є рідкісні небезпечні побічні ефекти: гепатотоксичність, серотоніновий синдром, непритомність, суїцидальна поведінка та гіпонатріємія. Схожі прояви виникають і при передозуванні, що інколи супроводжуються летальними наслідками.

Мета роботи. Проаналізувати базу даних EudraVigilance Data Analysis System (EMA) щодо випадків отруєння та побічних реакцій при застосуванні дулоксетину.

Матеріали та методи. Дослідження проведено на основі аналізу бази даних EudraVigilance (EMA) щодо випадків отруєння дулоксетином та розвитку його побічних реакцій протягом року 2026 року.

Результати та обговорення. Протягом 2026 року було зафіксовано 36570 побічних реакції, що виникли внаслідок застосування дулоксетину. Із країн Європейської економічної зони (ЄЕЗ) надійшло 13763 повідомлень, найбільша кількість зафіксована в Німеччині – 3041 зареєстрованих випадків (22,10 % від

Чулочніков Г. М, Приступа Б. В.
ІМУНОМОДУЛЮЮЧА ТА ТЕРАПЕВТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕКСТРАКТУ PELARGONIUM SIDOIDES ПРИ ГОСТРОМУ РИНОСИНУСИТІ: СИСТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЛІТЕРАТУРНИХ ДАНИХ 117
Яворська В. С., Михайленко О. О.
АНАЛІЗ ПОДВІЙНОГО ВИКОРИСТАННЯ СИДЕРАТІВ PHACELIA TANACETIFOLIA ТА FAGOPYRUM ESCULENTUM В АГРОНОМІЇ ТА ФАРМАЦІЇ 118
Nosuk E. V., Koziko N. O., Tarasenko V. O.
OPTIMIZATION OF CULTIVATION FACTORS FOR THE INTENSIFICATION OF HERICIUM ERINACEUS BIOMASS GROWTH IN LIQUID MEDIUMY 120
Shanaida M., Kukhtenko H., Shanaida Yu., Kovalska N., Jasicka-Misiak I.
HPTLC FINGERPRINTING, TOTAL PHENOLIC CONTENT AND ANTIOXIDANT ACTIVITY OF FIVE *SALVIA* L. TAXA 121
РОЗДІЛ 6. ОПТИМІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО АНАЛІЗУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ
Антоненко О. О., Михалків М. М., Івануса І. Б.
АНАЛІЗ БАЗИ ДАНИХ FAERS (FDA) ЩОДО ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ОТРУЄННЯ ТА ПОБІЧНІ РЕАКЦІЇ БІЛАСТИНУ 123
Горлачук Н. В., Гаєвська Д. Р.
АНАЛІЗ ВИПАДКІВ ОТРУЄННЯ КВЕТІАПІНОМ 124
Ігнацевич Ю. В., Логойда Л. С., Горин М. М., Криськів Л. С.
ОПТИМІЗАЦІЯ УМОВ РОЗДІЛЕННЯ ЛІПОФІЛЬНИХ СТАТИНІВ ТА ЕЗЕТИМІБУ ЗА УЧАСТЮ ХАОТРОПНОГО АГЕНТА МЕТОДОМ РІДИННОЇ ХРОМАТОГРАФІЇ 126
Ковальчук Є. Д., Зарівна Н. О., Горин М. М.
АНАЛІЗ МОНОГРАФІЙ НА ЦЕФУРОКСИМ ТА ЙОГО ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ У ПРОВІДНИХ ФАРМАКОПЕЯХ СВІТУ 127
Коробчук В. М., Михалків М. М., Загричук Г. Я., Івануса І. Б.
ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА КІЛЬКІСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ЗОПІКЛОНУ В ОБ'ЄКТАХ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ФІЗИКО-ХІМІЧНИМИ МЕТОДАМИ 129
Лащівська М. Р., Боднарчук О. В.
АНАЛІТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ САЛІЦИЛОВОЇ КИСЛОТИ У ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРЕПАРАТАХ 130
Леднєй Р. Р., Васюк С. О., Донченко А. О.
ПІДБІР ОПТИМАЛЬНИХ УМОВ ДЛЯ СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ БЕТАКСОЛОЛУ 132
Смойловська Г. П., Малюгіна О. О., Хортецька Т. В.
ОПТИМІЗАЦІЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ДУБИЛЬНИХ РЕЧОВИН У ТРАВІ ГІРЧАКА ПЕРЦЕВОГО 132
Сорокопуд А. А., Михалків М. М., Івануса І. Б., Яцюк Я. В.
АНАЛІЗ БАЗИ ДАНИХ EUDRAVIGILANCE DATA ANALYSIS SYSTEM (EMA) ЩОДО ВИПАДКІВ ОТРУЄННЯ ТА ПОБІЧНИХ РЕАКЦІЙ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ДУЛОКСЕТИНУ 134
Сошицька В. Р., Михалків М. М., Івануса І. Б., Демид А. Є.
АНАЛІЗ БАЗИ ДАНИХ FAERS (FDA) ЩОДО ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПОБІЧНІ РЕАКЦІЇ ЛЕРКАНІДИПІНУ 136
Сулима М. І., Логойда Л. С., Піпонські М.
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ШВИДКОГО СТАБІЛІТІ-ІНДИКУЮЧОГО ВЕРХ-АНАЛІЗУ ІБУПРОФЕНУ 137
Ткач О. А., Боднарчук О. В.
ФЛАВОНОЇДИ У СУЧАСНІЙ ФАРМАКОТЕРАПІЇ ВЕНОЗНИХ РОЗЛАДІВ: ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ 138